

Onderwerp Stand van zaken aardbevingen en Stad

Steller (10)(2e)

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	(050)	(10)(2e)	Bijlage(n)	Ons kenmerk	XXXXXX
Datum			Uw brief van	Uw kenmerk	

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij u over de recente ontwikkelingen in het gaswinningsdossier. De afgelopen weken heeft de Nationaal Coördinator Groningen haar plan voor de toekomstige schadeafhandeling gepresenteerd en zijn een aantal belangrijke rapporten verschenen. We geven u hier in vogelvucht de laatste stand van zaken en de positie van het college.

Nam uit schadeproces

Wij zijn verheugd over het nieuws dat vanaf 31 maart 2017 de NAM zich heeft teruggetrokken uit het schadeproces. Samen met onze bestuurlijke en maatschappelijke partners zullen we, onder regie van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG), de komende drie maanden werken aan een nieuw en onafhankelijk schadeprotocol en schadehandboek. Tevens zullen we onze bijdrage leveren aan de verdere uitwerking van

het principe van de ‘schone lei’. Wij vinden dat schade snel en ruimhartig moet worden verholpen met processen die zo eenvoudig mogelijk zijn. Dit draagt, ons inzien bij aan sneller herstel en aan het doel om vertrouwen terug te krijgen.

De NCG heeft al een eerste richting gegeven aan een nieuwe werkwijze voor schadeafhandeling en het principe van de schone lei voor de schademeldingen van voor 31 maart 2017.

Voor de ‘schone lei’ heeft de NCG laten weten, dat het in ieder geval gaat om een eenmalig aanbod van NAM om voor een bedrag van € 1.500,- schade te herstellen. Het aanbod geldt voor bewoners met openstaande schadedossiers bij Centrum Veilig Wonen (CVW) of NAM, voor dossiers die eenzijdig door NAM of CVW zijn afgesloten of voor adressen waar alleen C-schade is geconstateerd. Het aanbod is geen erkenning van schade en bewoners met nog niet afgehandelde erkende A- of B-schade krijgen altijd een aanbod voor herstel of uitkering van het schadebedrag. Het is aan de bewoner om het aanbod wel of niet te accepteren. Als een bewoner het aanbod niet accepteert, wordt de schade volgens de huidige procedure verder afgewikkeld. Zoals gezegd volgt de nadere uitwerking van de spelregels en van de overige openstaande schadedossiers de komende periode.

Alle schadegevallen die na 31 maart worden gemeld zullen volgens de nieuwe werkwijze, die zonder inmenging van de NAM tot stand zal komen, beoordeeld. Ook hiervoor heeft de NCG, mede met de ervaring opgedaan in het onderzoek naar schades in het buitengebied (zie hieronder) en zoals aangegeven in het Meerjarenprogramma 2017-2021, een eerste richting gegeven. Hierbij worden inspectie en beoordeling losgekoppeld. Een onafhankelijke commissie oordeelt over schades en schadebedragen. Kleine schades binnen het effectgebied van een beving worden in het nieuwe protocol direct hersteld zonder nader onderzoek. De NCG heeft een plan van aanpak voorgelegd aan de stuurgroepen en zal binnenkort met hen de uitgangspunten vastleggen en de verdere uitwerking ter hand nemen.

Omdat NAM haar aansprakelijkheid behoud zal de NCG periodiek toetsten bij de NAM of de nieuwe werkwijze in het schadeafhandelingstraject voldoende gedekt wordt door de aansprakelijkheid van de NAM. Indien dit niet het geval is zal de NCG aangeven op welke punten dit is en indien nodig, voorstellen doen voor alternatieve financiering. Een begeleidingsgroep, waarin vertegenwoordigers van de moederorganisaties van de NCG zitting hebben, ziet, onder andere toe op een open en transparant proces.

Wij realiseren ons dat we gezamenlijk met alle partijen de komende drie maanden hard zullen moeten werken om tot een gedegen en gedragen schadeafhandeling te komen. We zullen dat ook gaan doen om te zorgen dat bewoners die schade na 31 maart 2017 melden niet te lang hoeven te wachten op deze nieuwe werkwijze. Afsproken is namelijk dat alle schademeldingen vanaf die datum volgens het nieuwe proces zullen worden afgehandeld.

Rapport schadeonderzoek buitengebied, fase 1; Witteveen en Bos, maart 2017

In deze fase van het onderzoek zijn een beperkt aantal schademeldingen binnen de gemeente Groningen meegenomen. Namelijk die schademeldingen die buiten de schadecontour vallen en ook waren meegenomen in het eerdere onderzoek van schade

buiten de contour van Arcadis. Overige oude schademeldingen in het buitengebied worden de komende periode in fase 2 en fase 3 op deze wijze onderzocht door de NAM.

In het rapport beschrijft de NAM een gewijzigde werkwijze voor inspectie en beoordeling van de schades. De begeleidingscommissie van de NCG heeft het proces nauwlettend gevolgd en heeft aanbevelingen hierover gedaan richting de NCG voor het nieuwe schadeafhandelingsproces.

De werkwijze van Witteveen en Bos gaat uit van een breed perspectief en een ontkoppeling van inspectie en beoordeling. Voor de beoordeling heeft een panel van experts alle schades beoordeeld op basis van inspectie, beschikbare bouwtekeningen, bodemopbouw en een ingevulde vragenlijst van de bewoner. Hierbij is niet alleen naar oorzaak aardbevingen gekeken maar is ook nader geduid welke andere mogelijk oorzaken aan de schade ten grondslag kunnen liggen.

De conclusie bij de op deze wijze onderzochte woningen is dat in geen van de gevallen het waarschijnlijk is dat aardbevingen tot schade hebben geleid. Omdat deze gevallen als C-schade zijn beoordeeld komen de bewoners in aanmerking voor het eenmalige aanbod van 1.500 euro (zie schone lei). Hiermee ontstaat in ieder geval duidelijkheid voor deze schademelders die vaak lang op inspectie en beoordeling hebben moeten wachten.

Onderzoek Ecorys naar praktische uitwerking schadeprotocol CVW

Enkele weken geleden is het rapport van Ecorys gepubliceerd. In opdracht van de Nationaal Coördinator Groningen hebben zij onderzoek gedaan naar het hoe en waarom mensen het schadebedrag liever uit laten betalen dan dat zij de schade door het Centrum Veilig Wonen (CVW) laten herstellen. Uit het onderzoek blijkt dat schademelders over het algemeen meer vertrouwen heeft in een eigen aannemer. Met het onderzoek is ook aangetoond dat meer dan 95% het uitgekeerde bedrag gebruikt is of wordt om de schade te herstellen. Het beeld dat in de media was ontstaan dat men massaal van dit geld op vakantie zou gaan is daarmee ontkracht.

Wij betreuren het dat de suggestie is gewekt dat schademelders het schadebedrag anders zouden besteden, en vragen daarom met klem aandacht voor deze onderzoeksresultaten.

Onderzoeksraad voor de veiligheid

In vervolg van zijn eerdere rapport uit 2015 heeft de Onderzoeksraad voor veiligheid opnieuw onderzoek gedaan naar de situatie rondom de gaswinning Groningenveld. Zij concluderen dat de aanpak van de problemen die veroorzaakt worden door de gaswinning in Groningen te gefragmenteerd is en los staat van andere vraagstukken zoals de economische ontwikkeling en krimp. Eén organisatie zou integraal verantwoordelijk gemaakt moeten worden voor de afhandeling van de problemen in Groningen. Deze organisatie moet op basis van wettelijke bevoegdheden de verschillende belangen tegen elkaar kunnen afwegen en besluiten kunnen nemen. Door de toekomst van Groningen als uitgangspunt te nemen, kan er een doordachte aanpak ontwikkeld worden. Nu richt de aandacht zich enkel reactief op het herstellen van ontstane problemen rond de gaswinning, waarbij elk probleem zijn eigen aanpak en proces kent. Hierdoor worden cruciale beslissingen in isolement genomen en niet pro-actief in samenhang met andere relevante vraagstukken. Daarnaast geeft de Onderzoeksraad aan besluitvorming over de gaswinning gebaat is bij duidelijkheid over een acceptabel niveau van gaswinning waar het niet alleen gaat om objectieve veiligheid maar ook om subjectieve veiligheid.

Wij herkennen de conclusies zoals die door de Onderzoeksraad worden geschetst maar zien aan de andere kant ook de stappen in de goede richting die in de tussentijd zijn gezet. We realiseren ons dat er nog een heleboel werk verricht moet worden en voelen dat als een zware verantwoordelijkheid jegens onze inwoners om daar vaart mee te maken. Dit doen we samen met onze partners in de regio en we zien de terugtrekking van de NAM uit het schade proces als een eerste stap in de goede richting van een onafhankelijke en gedragen aanpak voor versterking en schadeafhandeling. Wij kunnen u tevens melden dat de het beroep dat wij tegen de gaswinning hebben ingediend door de Raad van State op 22 en 23 mei zal worden behandeld.

Nieuwbouwregeling

Wij hebben u gemeld in de raadsvergadering van xx december dat wij hebben ingestemd met de hoofdlijnen van de herijking van de nieuwbouwregeling. Deze hoofdlijnen zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2017-2021 van de NCG. Op dit moment vindt onder regie van de NCG de herijking van de regeling plaats.

De inzet van het college is er nadrukkelijk op gericht om de regionale (bouw)economie niet te laten stagneren. Wij blijven ons als college daarom maximaal inzetten om zo spoedig mogelijk tot een transparante en gedragen nieuwbouwregeling te komen. Voor een nadere toelichting op de stand van zaken verwijzen we naar de beantwoording vragen ex artikel 41 RvO PvdA en SP over aardbevingsbestendig bouwen.

Daarnaast overwegen wij om de minister expliciet om nadere duiding te geven over de afspraak 'achteraf versterken' binnen de 0,04g en 0,1g contour van de dreigingskaart. Het gaat hierbij namelijk niet alleen om een procesafpraak maar ook over verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid. Op dit moment schrijft de Nationale Praktijk Richtlijn voor dat vanaf de 0,04g contour, gebouwen doorgerekend moeten worden op aardbevingsbestendigheid. Bij doorrekening met de huidige NPR9998; 2015 blijkt dat dan ook extra maatregelen nodig zijn om aardbevingsbestendigheid te realiseren.

De verwachting van de NAM is dat met de te ontwikkelen kennis een volgende versie van de NPR minder conservatief zal zijn en dat de dreigingskaart een kleiner gebied zal beschrijven. Zij verwachten vervolgens dat dan voor de nieuwbouw in het huidige 0,04g-0,1g gebied geen extra maatregelen meer nodig zouden zijn. Echter op dit moment is nog geen zicht op de nieuwe NPR en/of dreigingskaart.

De NAM geeft aan dat zij de bouwers die kiezen voor achteraf versterken een niet-aansprakelijkheidsverklaring krijgen. Wij vinden dat minimaal de minister hier dan ook achter moet staan en verzoeken hem hierover een uitspraak te doen.

Vervolg scholen

Uit eerdere onderzoeken die door de gemeente zijn uitgevoerd naar de aardbevingsbestendigheid van scholen kwamen een aantal potentiële risico elementen (losse bouwelementen zoals schoorstenen en pendanten die als gevolg van een trilling kunnen vallen) naar voren. Het CVW heeft hier afgelopen jaar nader onderzoek naar gedaan. Inmiddels is een plan van aanpak door het CVW vastgesteld in overleg met schoolbesturen, gemeente en NCG. De komende tijd zullen circa 110 risico-elementen worden aangepakt. Daarnaast zal een pilot starten bij vijf scholen in het oostelijke deel van onze gemeente naar meer constructieve elementen. Om vast te stellen of deze

potentiele constructieve elementen een risico vormen zijn uitgebreide berekeningen nodig.

Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordiging van de schoolbesturen, NCG, CVW en de gemeente dragen zorg voor de communicatie onder andere richting ouders, leerlingen en docenten.

Conclusie

De komst van de Nationaal Coördinator Groningen was de eerste belangrijke stap in de aanpak van de gevolgen van gaswinning. Nu is het tijd om de volgende stap te nemen. Aanvullende afspraken moeten de onafhankelijke positie van de NCG verder versterken. Alleen zo kan echt een verschil gemaakt worden. Als veroorzaker blijft NAM voor de volle honderd procent aansprakelijk. De veranderende positie van NAM zien we als een positieve ontwikkeling. Het is van essentieel belang dat NAM volledig uit het proces van schadeherstel en versterking wordt gehaald. De rekening blijft voor NAM. Voor de gemeente Groningen is hierbinnen een goede regeling voor vergoeding van kosten die voortvloeien uit aardbevingsbestendig bouwen essentieel. Want pas als we de aanpak van schadeafhandeling en versterking op orde hebben, kunnen we met elkaar echt succesvol werken aan een kansrijk Groningen.